

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7XCdo/55/2016
Identifikačné číslo spisu: 7712215303
Dátum vydania rozhodnutia: 30.11.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Lubor Šebo
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:7712215303.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne POHOTOVOSŤ, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, zastúpenej splnomocnenkyňou Frídrieh Paľko, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, v mene ktorej koná ako konateľ advokát doc. JUDr. Branislav Frídrieh, PhD., proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné námestie 13, o 455 € s príslušenstvom, vedenej Okresným súdom Michalovce pod sp. zn. 12C/67/2012, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 16. apríla 2015 sp. zn. 11Co/167/2014, 11Co 168/14 a 11Co 174/14, v časti týkajúcej sa veci Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11Co/168/2014, takto

rozhodol:

Návrh na prerušenie dovolacieho konania z a m i e t a .
Dovolanie o d m i e t a .
Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) tretím výrokom označeného rozsudku, majúcim charakter uznesenia, potvrdil uznesenie Okresného súdu Michalovce (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) z 19. decembra 2012 č. k. 12C/67/2012-17, ktorým bola uložená žalobkyni povinnosť zaplatiť súdny poplatok za námietku zaujatosti 990 € (15 x 66 € s vyrubení poplatku po spojení konaní). V odôvodnení svojho uznesenia označil odvolací súd postup prvoinštančného súdu pri vyrubení súdneho poplatku za námietku zaujatosti za správny (keďže opačný postup - nevyrubenie - by odôvodňovalo len oslobodenie žalobkyne od súdnych poplatkov, vychádzajúc z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky, ďalej aj „ústavný súd“, z 30. marca 2011, sp. zn. II. ÚS 124/2011).

2. Proti takémuto rozsudku odvolacieho súdu, a to výlučne proti jeho čiastkovému výroku s povahou uznesenia vo veci súdneho poplatku za námietku zaujatosti (vo veci vedenej Krajským súdom v Košiciach pod sp. zn. 11Co/168/2014) podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie s návrhom na zrušenie rozsudku odvolacieho súdu v napádanej časti aj ním potvrdeného uznesenia prvoinštančného súdu. Dovolanie odôvodnila tým, že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a že vo veci

rozhodoval vylúčený sudca, resp. bol súd nesprávne obsadený. Zároveň navrhla, aby konajúci súd prerušil konanie a predložil ústavnému súdu návrh na vyslovenie nesúlady položky č. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov (tvoriaceho prílohu zákona SNR č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej len „poplatkový zákon“) s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov, ďalej len „Ústava“). Návrh odôvodnila tým, že poplatok za námietku zaujatosti má povahu poplatku za vyjadrenie sa k otázke neustrannosti sudcu a takéto spoplatnenie predstavuje neprípustný zásah do základného práva na spravodlivý proces, vrátane práva na neustranný súd.

3. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (zákon č. 160/2015 Z. z., ďalej len „C. s. p.“). Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“), prístupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 1. júli 2016, postupoval na základe úpravy z prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C. s. p. (podľa ktorého ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa tohto zákona. Keďže však dovolanie tu bolo podané ešte pred 1. júlom 2016, podmienky jeho prípustnosti bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho v čase jeho podania, teda podľa príslušných ustanovení O. s. p. (Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení). Dôvodom pre takýto postup je nevyhnutnosť rešpektovania základných princípov C. s. p. o spravodlivosti ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní účastníkov dovolacieho konania, ktoré začalo, avšak neskončilo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (Čl. 2 ods. 1 a 2 C. s. p.), ako aj ďalšieho základného princípu o potrebe ústavne konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (Čl. 3 ods. 1 C. s. p.).

4. Najvyšší súd s a však v prvom rade zaoberal dôvodnosťou procesného návrhu žalobkyne na prerušenie konania (podaného s dovolaním z a účinnosti predchádzajúceho právneho predpisu, s poukazom na § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. v spojení s ustanovením § 243c O. s. p.). Pri posudzovaní návrhu opretého o úpravu prikazujúcu tzv. všeobecnému súdu prerušiť konanie a postúpiť návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska (ak sa pred rozhodnutím vo veci dospeje k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci, je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná) dospel k záveru, že v prejednávanej veci dôvod na prerušenie konania z dôvodu predpokladaného i dnešnou úpravou procesného práva daný nie je.

5. Podľa § 162 ods. 1 písm. b/ C. s. p. v spojení s § 438 ods. 1 rovnakého zákona súd konanie preruší, ak pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že sú splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov; v tom prípade podá ústavnému súdu návrh na začatie konania a na konanie na dovolacom súde (ak zákon neustanovuje inak) sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie.

6. Podľa legálneho výkladu zákonodarcu malo opätovné zavedenie súdneho poplatku za vznesenie námietky zaujatosti (zákonom č. 621/2005 Z. z.) zabrániť zneužívaniu tohto inštitútu. Tento poplatok má mať povahu kaucie, teda poplatníkovi sa vráti, ak námietku zaujatosti podal odôvodnene (za tým účelom došlo zákonom č. 621/2005 Z. z. aj k novelizácii § 11 ods. 3 poplatkového zákona). Účelom zavedenia poplatku za vznesenie námietky zaujatosti tak bolo zamedzenie zbytočnému predlžovaniu súdneho konania predkladaním neodôvodnených námietok zaujatosti.

7. K žalobkyňou tvrdenému rozporu položky č. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov s čl. 46 ods. 1 Ústavy je potrebné uviesť, že ústavný súd sa obdobnou otázkou opakovane zaoberal a dospel k záveru, že uloženie poplatkovej povinnosti v občianskoprávných veciach nemožno samo osebe považovať za rozporné s právom na prístup k súdu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy alebo čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (porovnaj I. ÚS 176/03, I. ÚS 45/09, I. ÚS 464/2010). Aby však konkrétna poplatková povinnosť obstála ako prípustný zásah do základného práva na súdnu ochranu, musí nielen sledovať legitímny cieľ, ale tiež rešpektovať ústavou predpokladané medze vyplývajúce z princípu proporcionality. Konkrétne opatrenie obmedzujúce právo jednotlivca na prístup k

súdu musí byť primerané svojmu účelu a nesmie jednotlivcovi zužovať prístup k súdu takým spôsobom alebo v takej miere, že bude narušená samotná podstata tohto základného práva (PL. ÚS 56/07).

8. Právna úprava súdneho poplatku za vznesenie námietky zaujatosti je primeraná svojmu cieľu a prispieva k zachovaniu iného ústavou zaručeného práva, a to práva na prerokovanie vecí v primeranej lehote. Jej zavedenie nebráni strane vyjadriť sa k otázke zaujatosti sudcu, a teda nejde o opatrenie, ktoré by strane zužovalo prístup súdu v takej miere, že by to narušovalo samotnú podstatu základného práva vyplývajúceho z čl. 46 ods. 1 Ústavy.

9. Najvyšší súd sa preto nestotožnil s názorom dovolateľky, že zavedenie súdneho poplatku za vznesenie námietky zaujatosti predstavuje neprípustný zásah do základného práva na spravodlivý proces, vrátane práva na nestranný súd, garantovaného čl. 46 ods. 1 Ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a jej návrh na prerušenie dovolacieho konania zamietol (§ 162 ods. 3 C. s. p.).

10. Následne najvyšší súd ako súd funkčne príslušný na rozhodovanie o dovolaní (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie bolo podané naň oprávneným subjektom, riadne zastúpeným (§ 429 C. s. p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.), či dovolanie je procesne prípustné a dospel k záveru, že ho treba odmietnuť.

11. V prípade dovolania žalobkyne proti výroku rozsudku odvolacieho súdu, ktorým došlo k potvrdeniu uznesenia prvoinštančného súdu o povinnosti zaplatiť súdny poplatok za námietku zaujatosti 66 € ide o dovolanie podané v obdobnej veci, aká už bola v počte väčšom ako päť predmetom konania pred dovolacím súdom na základe skoršieho dovolania tej istej dovolateľky - por. napr. konania vedené na najvyššom súde pod sp. zn. 6 Cdo 291/2013, 6 Cdo 417/2013, 6 Cdo 120/2014, 6 Cdo 281/2014, 6 Cdo 301/2014 a 6 Cdo 304/2014.

12. Dovolací súd sa s odôvodneniami vyššie uvedených rozhodnutí v celom rozsahu stotožňuje, poukazuje na ne a v zmysle ustanovenia § 452 ods. 1 C. s. p. už ďalšie dôvody neuvádza. So zreteľom k tomu dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. c/ C. s. p. ako neprípustné odmietol.

13. Podľa § 453 ods. 1 vety druhej C. s. p. sa rozhodnutie o trovách dovolacieho konania neodôvodňuje.

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0, v časti trov konania pomerom 2 : 1.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.